

Анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за 2018 г.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), управлявана от Европейската Комисия и включваща държавите-членки и Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ) е създадена с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

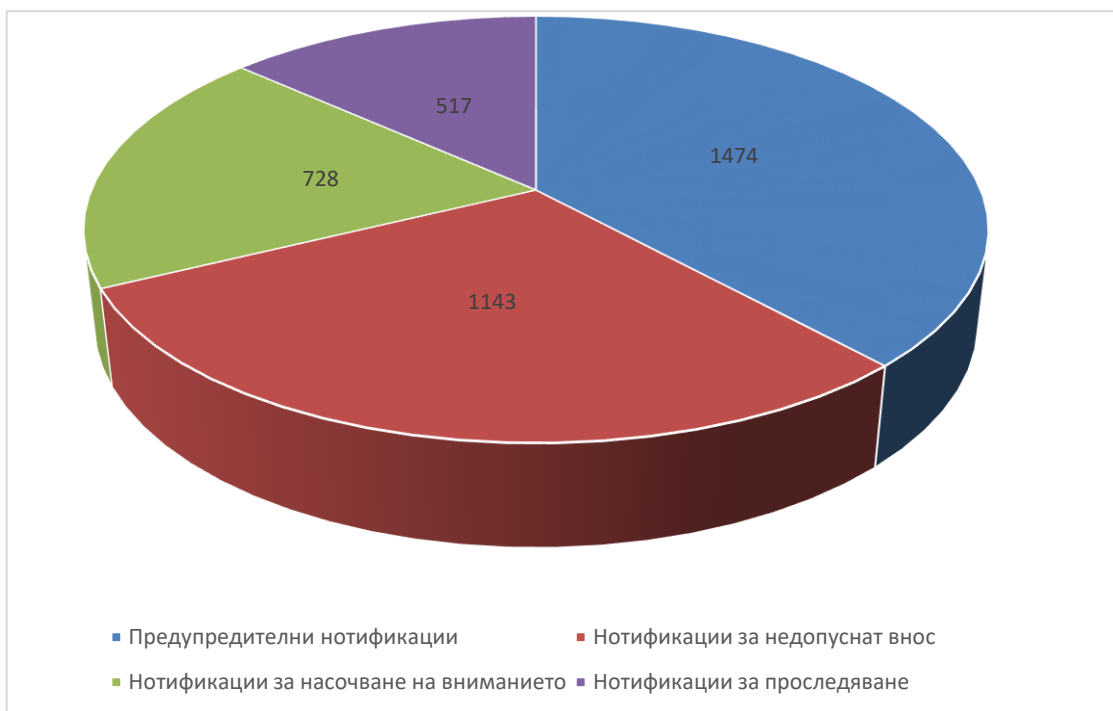
Тази система има за цел да осигури на органите осъществяващи контрола по безопасността на храните и фуражите ефективна обмяна на информация относно рисковете и мерките, които са взети или предстои да бъдат взети, за овладяването им.

Общият брой нотификации за 2018 г. е **3862**. Сигналите в категория храни са най-много – **3378**, за фуражите – **336**, а за материалите в контакт с храни – **148** (фиг.1).

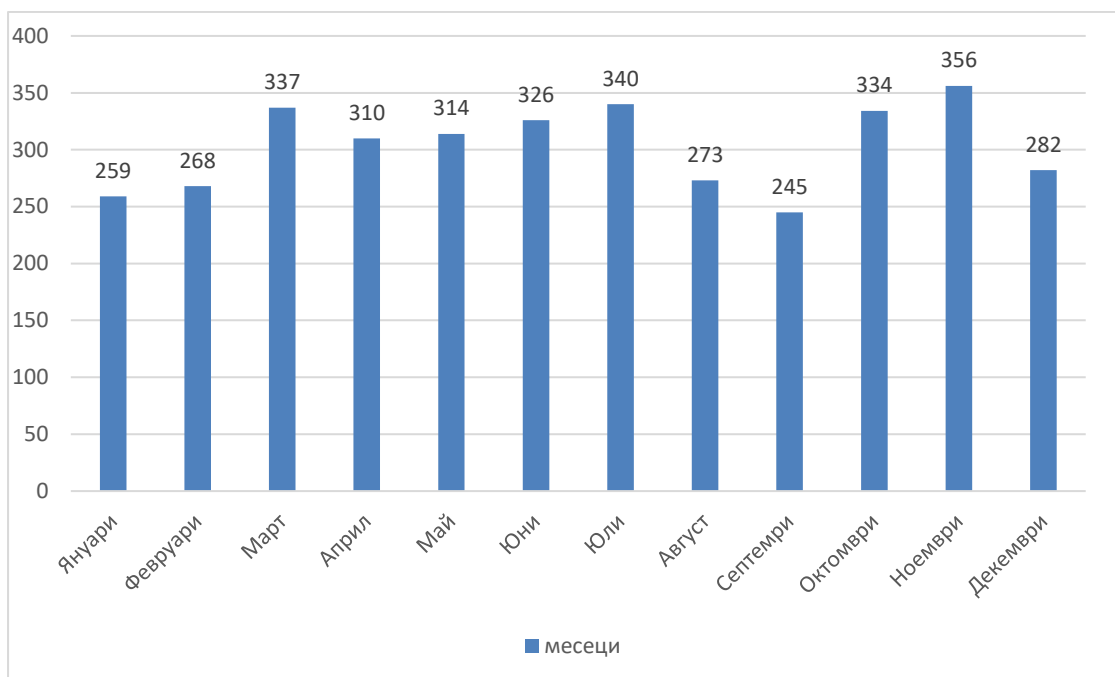
Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали

При разпределението на нотификациите **по вид** най-много са в категорията нотификации за **недопуснат внос** - 1474 нотификации. Следвани от **предупредителните нотификации** - 1143; нотификациите за **насочване на вниманието** - 728 и нотификациите за **проследяване** с 517. (фиг.2).

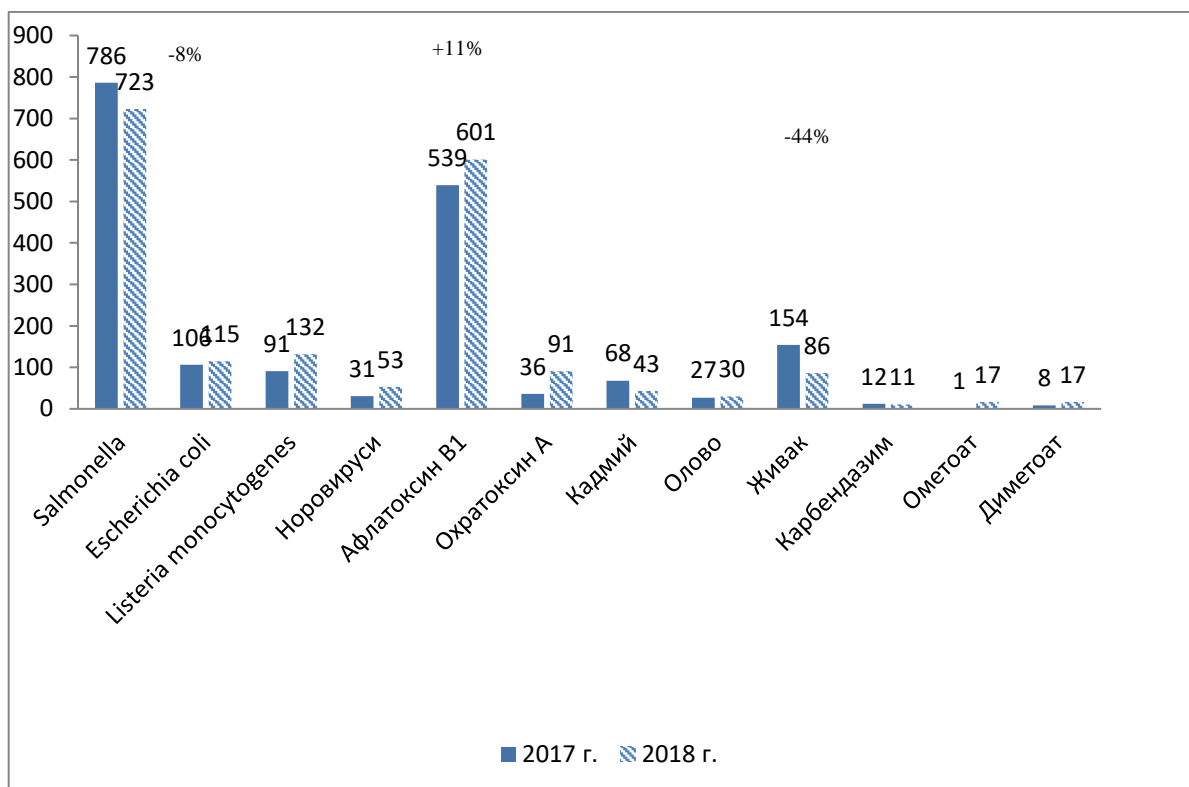
Фиг. 2 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по видове нотификации

При разпределението на нотификациите **по месеци** се наблюдава следната тенденция: **повишение** през март (337), юни (326) и юли (340), през октомври (334) и през ноември (356). **Спад** се наблюдава през януари (259), през февруари (268), през август (273), през септември (245) и през декември (282). В началото на годината се наблюдава **спад с пик през месец февруари**, през средата на годината се наблюдава **постепенно повишение**, което достига **пик през месец юли (340)**, след това се наблюдава **спад** през август и **пик през септември (245)**, след това се наблюдава постепенно **повишаване** на броя на нотификациите като през **месец ноември** се наблюдава **пик**. (фиг. 3)

Фиг. 3 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по месеци за 2018 г

На *фиг. 4* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за **2017** и **2018** г. При патогенните микроорганизми се наблюдава **повишение**, с изключение за *Salmonella*, където се наблюдава спад, който достига 8%. При микотоксините също се наблюдава **повишение** като при афлатоксин В1 достига 11%. При тежките метали се наблюдава спад, като при живака достига 44%. При пестицидите се наблюдава слабо повишение.

Фиг. 4 Най-често докладвани причини за нотифициране за 2017 – 2018 г.

От обобщените данни за 2017 г. и 2018 г. може да се направи извод, че има ясна тенденция на повишение при патогенните микроорганизми с изключение на Salmonella и при микотоксините. Наблюдава се и тенденция на понижаване при тежките метали. При пестицидите се наблюдава повишение, но като цяло запазват ниски нива.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 1143 нотификации: през месец **януари** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Франция** със 7 нотификации, следвана от Китай и Италия с по 6 нотификации. През месец **февруари** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са **Франция и Белгия** с по 9 нотификации, следвани от Испания с 8 нотификации. През месец **март** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Испания** с 11 нотификации, следвана от Германия с 9 нотификации. През месец **април** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Франция** с 21 нотификации, следвана от Белгия с 9 нотификации. През месец **май** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Франция** с 10 нотификации, следвана от Испания с 8 нотификации. През месец **юни** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често

нотифицираната държава е **Полша** с 16 нотификации, следвана от Франция с 10 нотификации. През месец **юли** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Полша** с 15 нотификации, следвана от Франция с 11 нотификации. През месец **август** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Полша** с 12 нотификации, следвана от Белгия и Холандия с по 10 нотификации. През месец **септември** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Аржентина** с 12 нотификации, следвана от Полша и Китай с по 9 нотификации. През месец **октомври** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Белгия** с 15 нотификации, следвана от Холандия с 10 нотификации. През месец **ноември** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Полша** със 17 нотификации, следвана от Франция и Германия с по 12 нотификации. През месец **декември** 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Испания** с 10 нотификации, следвана от Холандия с 9 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС - 1474 нотификации: През месец **януари** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 28 нотификации, следвана от Бразилия с 21 нотификации. През месец **февруари** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираните държави са **Турция и Бразилия** с по 18 нотификации, следвани от Китай с 13 нотификации. През месец **март** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 34 нотификации, следвана от САЩ с 19 нотификации. През месец **април** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 26 нотификации, следвана от Турция със 17 нотификации. През месец **май** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 22 нотификации, следвана от Китай с 12 нотификации. През месец **юни** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 16 нотификации, следвана от Индия с 12 нотификации. През месец **юли** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 25 нотификации, следвана от САЩ с 20 нотификации. През месец **август** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 15 нотификации, следвана от Турция и САЩ с по 8 нотификации. През месец **септември** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 11 нотификации, следвани от Китай

с 10 нотификации. През месец **октомври** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 18 нотификации, следвана от Китай със 17 нотификации. През месец **ноември** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 26 нотификации, следвана от Китай с 14 нотификации. През месец **декември** 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 24 нотификации, следвана от Аржентина с 9 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 728

нотификации: През месец **януари** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **Турция** с 6 нотификации, следвана от САЩ и Шри Ланка с по 3 нотификации. През месец **февруари** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **Франция** с 6 нотификации, следвана от Китай с 5 нотификации. През месец **март** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **Франция** с 13 нотификации, следвани от Испания и Китай с по 5 нотификации. През месец **април** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираните държави са **Франция и Германия** с по 6 нотификации, следвани от САЩ с 4 нотификации. През месец **май** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **Холандия** със 7 нотификации, следвана от Испания и Франция с по 6 нотификации. През месец **юни** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **САЩ** с 12 нотификации, следвана от Испания с 8 нотификации. През месец **юли** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **Италия** с 4 нотификации, следвана от Франция и Русия с по 3 нотификации. През месец **август** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **Франция** със 7 нотификации, следвана от Холандия с 6 нотификации. През месец **септември** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е **търговията в интернет** с 8 нотификации, следвана от Испания с 4 нотификации. През месец **октомври** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана държава е **Полша** с 8 нотификации, следвана от Франция с 6 нотификации. През месец **ноември** 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е **търговията в интернет** с 8 нотификации, следвана от САЩ със 7 нотификации. През месец **декември** 2018 г. при

нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е САЩ с 10 нотификации, следвана от Испания с 9 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 517 нотификации: През месец **януари** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Германия** с 6 нотификации, следвани от **Холандия** и **Китай** с по 3 нотификации. През месец **февруари** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Франция** с 5 нотификации, следвана от **Италия** с 4 нотификации. През месец **март** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Испания** с 8 нотификации, следвана от **Холандия** с 5 нотификации. През месец **април** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Холандия** с 6 нотификации, следвана от **Испания** с 4 нотификации. През месец **май** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните държави са **Полша** и **Испания** с по 6 нотификации, следвани от **Индия** с 4 нотификации. През месец **юни** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Обединеното кралство** с 5 нотификации, следвана от **Испания** с 4 нотификации. През месец **юли** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Германия** със 7 нотификации, следвана от **Обединеното кралство**, **Полша**, **Испания**, **Италия**, **Белгия** и **Холандия** всички с по 4 нотификации. През месец **август** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Холандия** с 4 нотификации, следвани от **Италия**, **Испания** и **Германия** с по 3 нотификации. През месец **септември** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Холандия** с 4 нотификации, следвана от **Швеция** и **Франция** с по 3 нотификации. През месец **октомври** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Германия** с 9 нотификации, следвана **Полша** с 5 нотификации. През месец **ноември** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Холандия** със 7 нотификации, следвана от **Обединеното кралство** с 5 нотификации. През месец **декември** 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Италия** с 8 нотификации, следвана от **Холандия** с 5 нотификации.

България е нотифицирала 100 нотификации.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на Българския Контактен център на EFSA (http://focalpointbg.com/index.php?option=com_content&view=article&id=59&Itemid=78&lang=bg) към Центъра за оценка на риска по хранителната верига.

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис -

младши експерт

Дирекция „Комуникация на риска, обучение и Контактен център“

28.01.2018 г.